

Revolutioner vägrar lyda - Foucault

I en artikel *Le Monde* skriver Michel Foucault: "The man in revolt is ultimately inexplicable. There must be an uprooting that interrupts the unfolding of history, and its long series of reasons why, for a man 'really' to prefer the risk of death over the certainty of having to obey." (1979)

Revolutioner bryter med historiens förlopp. Den är inte en följd av historien, den skapar ny historia. Foucault lämnar föreställningen att revolution kan orsaksförklaras. Den kan därför inte heller bli framtvingad. Den kan inte tvingas fram genom att ta makten över den gamla maktordningen.

Det finns ingen strategi eller taktik för revolution

Revolution kommer inte från taktiska och strategiska manövrar inom ett maktsystem. Det finns därför ingen strategi eller taktik för revolution så som det finns för kupper och maktövertaganden.

Det går inte att genomföra en revolution genom att sätta igång en orsak-påverkan-kedja. Revolution är befrielse från den kausalitet och lydnad som byggts upp av tidigare ordningar.

Revolution är olydnad

Revolution är, enligt Foucault, olydnad till maktspel och våld, till ordningar och strukturer. Revolutioner överger politiska kampanjer och påverkanspolitik. Revolutioner organiserar och bygger något som får ett eget självständigt liv, något som inte följer något annat.

Revolution kommer inte av olydnad, revolution är i sig olydnad.

Revolution ska dock inte blandas ihop med romantisk frihet från kausalitet, lydnad och ordning. Befrielse är inte frånvaron från ordning och makt. Revolutioner bygger nya ordningar som tränger undan och ersätter andra ordningar. Nya rutiner tränger bort gamla rutiner. Nya sätt att skapa regler

och normer tränger bort gamla sätt. Nya organisationsformer tränger bort gamla organisationsformer.

Per Herngren

15 december 2007, version 0.2.2

Referens

Michel Foucault, "Is it useless to revolt?", *Le Monde*, May, 1979.

Per Herngrens [texter om Michel Foucault](#).

Revolution - bilaga

Revolution förstås här som att en ordning tränger undan och ersätter en annan ordning. Exempelvis som när kapitalismens återinvestering av vinst började tränga undan samlandet av rikedomar på herrgårdar och slott. Kapitalistiska revolutioner övergår från samlande till investerande.

Och vi ser just nu hur alltfler organisationer tränar och experimenterar med jämlikhet mellan olika kön och sexualiteter. Patriarkat och hierarkiska könsordningar trängs undan i många grupper och organisationer.

Kejsarföreställningen om revolutioner skapar en bild av att en revolution måste ta över och dominera i det stora hela för att kallas revolution. Men det är snarare så att ett myller av revolutioner trängs med varandra. Några revolutioner etablerar sig i periferin, exempelvis som när demokratiska, kooperativa arbetsplatser lever vid sidan av arbetsplatser som är organiserade som diktaturer (ledning väljer ledning).